Θ' ΚΥΡΙΑΚΗ ΛΟΥΚΑ
(Ο ΑΦΡΩΝ ΠΛΟΥΣΙΟΣ)

22/11/2026

Το σημερινό ανάγνωσμα από το Ευαγγέλιο του Λουκά είναι η λεγομένη παραβολή του άφρονος (ανόητου) πλουσίου. Ενός πλουσίου δηλαδή που επέλεξε την συσσώρευση των αγαθών του για την δική του απόλαυση από το να τα μοιραστεί με τους συνανθρώπους του. Τελικά όμως δεν απόλαυσε τα αποταμιευμένα αγαθά του, αφού έφυγε αναπάντεχα από την επίγεια ζωή. Και φυσικά δεν έχασε μόνο τα υλικά αγαθά, αλλά το κυριότερο, την ίδια του την ψυχή.

Ο ιερός Χρυσόστομος λέγει ότι όλοι οι άνθρωποι, σαν παιδιά του Θεού, έχουν κοινά δικαιώματα. Λέγει ότι όπως έχουμε κοινά δικαιώματα στον αέρα, στον ήλιο, στο νερό, στην θάλασσα κλπ., έτσι έχουμε κοινά δικαιώματα και σε όλα τα υλικά αγαθά. Έτσι λοιπόν όσοι επιδιώκουν την συσσώρευση των υλικών αγαθών, αυτοί καταφέρονται εναντίον του Θεού και εναντίον του αδελφού. Χάνουν την αίσθηση της πατρότητος και της αδελφότητος. Η ορθόδοξη πίστη μας δεν στρέφεται εναντίον των υλικών αγαθών, αλλά εναντίον των παθών που εισήλθαν στον άνθρωπο μετά την πτώση, και ιδιαίτερα κατά της φιλαργυρίας και της φιλαυτίας. Όπως παρατηρεί ο Ναυπάκτου Ιερόθεος, η συγκέντρωση των υλικών αγαθών είναι μεταπτωτική κατάσταση. Η κοινοκτημοσύνη είναι προπτωτική κατάσταση που βιώνεται με την ενέργεια του Αγίου Πνεύματος. Κοινοκτημοσύνη δίχως Άγιο Πνεύμα είναι απλά ουτοπία.

Ο Άγιος Συμεών, ο Νέος Θεολόγος, είναι ακόμα αυστηρότερος όσον αφορά την συσσώρευση πλούτου. Μας διδάσκει ότι ο διάβολος με ύπουλο τρόπο μας συμβουλεύει να οικειοποιηθούμε και να αποταμιεύσουμε εκείνα τα υλικά αγαθά που δημιουργήθηκαν για τις κοινές ανάγκες όλων των ανθρώπων. Έτσι, με αυτήν την πλεονεξία μας, μας καθιστά υπόλογους για δύο εγκλήματα. Το ένα της ανελεημοσύνης, και το άλλο της ελπίδας στα αποθηκευμένα αγαθά, κι όχι στον ίδιο τον Θεό. Διότι αυτός που έχει αποταμιευμένα χρήματα, δεν μπορεί να ελπίζει στον Θεό. Άλλωστε, ο ίδιος ο Χριστός είπε ότι εκεί όπου είναι ο θησαυρός μας, εκεί θα είναι και η καρδιά μας.

Και συνεχίζει ο άγιος λέγοντας κάτι πολύ τολμηρό. Ακόμα, λέγει, κι αν διαμοιράσουμε από τα αποταμιευμένα αγαθά μας, και πάλι δεν μας οφείλεται καμία αμοιβή αλλά είμαστε μάλλον ένοχοι για την άδικη μέχρι τώρα αποστέρησή τους από

τους άλλους. Επιπλέον, λέγει ότι είμαστε υπεύθυνοι για όσους κατά καιρούς εγκαταλείπουν την ζωή από πείνα και δίψα, διότι ενώ θα μπορούσαμε να τους είχαμε βοηθήσει εμείς προτιμήσαμε να κρατήσουμε για τον εαυτό μας ότι ανήκει στους φτωχούς.

Εν κατακλείδι, όπως και πάλι σχολιάζει ο Ναυπάκτου Ιερόθεος, το μεγάλο λάθος του άφρονος πλουσίου ήταν ότι ζούσε αυτόνομα. Δηλαδή ζούσε χωρίς την αίσθηση της παρουσίας του Θεού και χωρίς την αίσθηση του συνανθρώπου του. Έτσι, ενώ τίποτα δεν γίνεται χωρίς την Θεία Πρόνοια, ενώ όλα είναι δώρα του Θεού, ο άφρων πλούσιος τα ιδιοποιείται και τα θεωρεί δικά του. Δεν θέλει να μοιραστεί με τους συνανθρώπους του έστω τα πλεονάζοντα αγαθά του, αλλά θέλει να τα απολαύσει μόνος του, και μάλιστα για πολλά χρόνια. Επομένως διακρίνεται για την αθεΐα του και την μισανθρωπία του.

Καλούμαστε, λοιπόν, να μοιράζουμε με ιλαρότητα τα αγαθά που μας εμπιστεύθηκε ο Θεός για την διακονία των συνδούλων μας, και να τα σκορπίζουμε άφθονα με χαρά και μεγαλοψυχία, κι όχι με λύπη ή από ανάγκη.

Σε αυτή την προοπτική, παραθέτουμε ένα από τα πιο γνωστά και διδακτικά θαύματα του Αγίου Σπυρίδωνα κατά της σιτοδείας και της απληστίας. Το περιστατικό αυτό συνέβη στην Κύπρο, την πατρίδα του Αγίου, σε μια περίοδο παρατεταμένης ξηρασίας και φοβερής πείνας (λιμού).

Ένας πλούσιος έμπορος σιτηρών της περιοχής είχε γεμίσει τις αποθήκες του με σιτάρι. Αντί όμως να βοηθήσει τον δοκιμαζόμενο λαό, εκμεταλλευόταν την κρίση για να αισχροκερδήσει, κρατούσε το σιτάρι κλειδωμένο, περιμένοντας να ανέβουν κι άλλο οι τιμές, αδιαφορώντας για τους ανθρώπους που πέθαιναν από την πείνα γύρω του.

Όταν ένας φτωχός οικογενειάρχης τον παρακάλεσε με δάκρυα στα μάτια να του δώσει λίγο σιτάρι για να ταΐσει τα παιδιά του, υποσχόμενος να τον πληρώσει μόλις θα μπορούσε, ο πλούσιος τον έδιωξε σκληρά, λέγοντάς του: «*Αν δεν φέρεις χρήματα, σιτάρι δεν παίρνεις*».

Ο απελπισμένος φτωχός κατέφυγε στον Άγιο Σπυρίδωνα, ο οποίος τον παρηγόρησε, λέγοντάς του να μην απελπίζεται γιατί την επόμενη μέρα η αποθήκη του θα ήταν γεμάτη, ενώ ο πλούσιος θα τον παρακαλούσε να πάρει σιτάρι δωρεάν.

Το ίδιο βράδυ, ξέσπασε μια ξαφνική και καταρρακτώδης βροχή. Με θαυματουργικό τρόπο, τα ορμητικά νερά πλημμύρισαν και γκρέμισαν τα τείχη των σιταποθηκών του άπληστου πλουσίου.

Το νερό παρέσυρε το σιτάρι στους δρόμους και όλοι οι κάτοικοι της πόλης, μαζί και ο φτωχός άνθρωπος, έτρεξαν και μάζεψαν όσο σιτάρι χρειάζονταν για να σωθούν, χωρίς να πληρώσουν τίποτα. Ο πλούσιος έμπορος, βλέποντας την τιμωρία της απληστίας του, μετανόησε και ζητούσε συγχώρεση από όλους.

π. Θεολόγος Παντελής